

[Bernhard Baunsgaard.]

Det forudsætter et oplæg fra finansministeren med fremstilling af, hvad man kunne tænke sig at styre henimod, og en sådan fremstilling har vi hidtil ikke fået, og dernæst forudsætter det, at vi får en ganske klar besked om, at SF ikke på forhånd har bundet regeringen til bestemte afgørelser, uanset om disse afgørelser viser sig at være de sagligt bedste eller ej.

Jeg skal ikke bore meget i det, for det var ikke mig, der manglede svar, men der blev før stillet heroppe et spørgsmål om, hvorvidt man kunne forhandle denne lov, også for så vidt angår disse regler, eller om der var truffet en fast aftale med SF. Jeg ved ikke, om der foreligger en sådan aftale, og som finansministeren sagde, er det jo i høj grad småtingsafdelingen — 30-40 mill. kr. — så jeg skal såmænd ikke presse for et svar; men spørgsmålet blev stillet, og det blev ikke besvaret.

Finansministeren (Grünbaum): Det er vist ganske klart for alle, at der i spareforliget fra foråret foreligger en ganske klar aftale om, at der skal skaffes 100 mill. kr. på formueskatten.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om regulering af kreditformidling.

(Lovforslaget (nr. 21) findes i tillæg A. sp. 245, fremsættelsen i tidenden sp. 108).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Erling Olsen: Vi bruger for mange penge her i landet, og vi bruger dem forkert. Det har mange årsager, men en af dem er, at det

er for let at låne, specielt til forbrugsformål i videste forstand.

Den omfattende långivning til mindre nødvendige formål har presset renten i vejret til skade for den del af erhvervslivet, som ikke kan låne i udlandet. Den har også ført til, at forbrugerne har fået en del af de udlånsmidler, som burde være anvendt til at skabe bedre, sikrere, sundere og mere givende arbejdspladser.

For at modvirke denne udvikling har man på forskellig måde søgt at begrænse udlånsvirksomheden. Der er sat nye lavere grænser for, hvad kreditforeningerne kan udlåne mod pant i fast ejendom. Der er endvidere, og det er det, vi skal drøfte i forbindelse med det foreliggende lovforslag, lagt loft over bankernes og sparekassernes udlån. Dette loft og andre bestemmelser om regulering af udlånsvirksomheden er skabt ved et net af frivillige aftaler imellem Nationalbanken og de private pengeinstitutter.

Hvad er nu ånden bag de frivillige aftaler imellem Nationalbanken og banker og sparekasser? Det er en fælles erkendelse af, at samfundsökonomiske hensyn må gå forud for de privatøkonomiske. Ved at underkaste sig udlånsbegrænsningerne gør pengeinstitutterne i virkeligheden noget, som strider imod deres egne og deres kunders snævre, kortsigtede privatøkonomiske interesser. Hvorfor gør de det så? Ja, dels af hensyn til samfundet, dels fordi Nationalbanken har visse pengepolitiske magtmidler.

Men disse magtmidler har ikke været stærke nok til at forhindre et voksende antal pengeinstitutter i at træde ud af deres organisationer og dermed ud af aftalerne med Nationalbanken. For at få en god indtjening har de givet afkald på et godt navn — ja, i enkelte tilfælde har der såmænd ikke været så meget at give afkald på.

Det er derfor nødvendigt at styrke Nationalbankens stilling over for hvert enkelt pengeinstitut. Det må på ingen måde kunne betale sig for en bank eller en sparekasse at bryde med sin organisation for at smyge sig uden om aftalerne med Nationalbanken.

Dette forhindres af det foreliggende lovforslag, og alene derfor hilser vi det i socialdemokratiet med glæde. Men vi føler også, at lovforslaget ved at styrke Nationalbankens pengepolitiske midler øger dens overtalelseskraft i forhold til banker og sparekas-